

УДК 303.62-0.53(477)

Ніцполь С.І., координатор проекту U-Report, ГО “Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка”, вул. Панаса Мирного, 26, Київ, 01011, Україна, e-mail: nitspol@gmail.com,

Нестеренко Є.О., асистент проекту U-Report, ГО “Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка”, вул. Панаса Мирного, 26, Київ, 01011, Україна, e-mail: nyevheniya@gmail.com

ДАЙДЖЕСТ ОПИТУВАНЬ U-REPORT: III КВАРТАЛ 2018 Р.

Представлено результати опитувань інноваційного молодіжного проекту U-Report за III квартал 2018 р.: практика куріння серед молоді, обізнаність щодо шкоди вейтів, реклама сигарет; вибір сімейного лікаря, причини звернень молоді до сімейних лікарів; залученість дівчат до футболу, розподіл видів спорту на “чоловічі” та “жіночі” з точки зору молоді; знання англійської мови, мотивація вивчення іноземної мови серед молоді; участь молоді у наметових таборах.

Ключові слова: інноваційні методи опитування, U-Report, думка молоді, куріння, сімейні лікарі, спорт для дівчат, англійська мова, наметові табори.

Nitspol S.I., U-Report project coordinator, NGO “Ukrainian Institute for Social Research after Oleksandr Yaremenko”, 26, Panasa Myrnoho Str., Kyiv, 01011, Ukraine, e-mail: nitspol@gmail.com, **Nesterenko Ye.O.**, U-Report project assistant, NGO “Ukrainian Institute for Social Research after Oleksandr Yaremenko”, 26, Panasa Myrnoho Str., Kyiv, 01011, Ukraine, e-mail: nyevheniya@gmail.com

DIGEST OF U-REPORT SURVEYS: 3RD QUARTER OF 2018

Paper presents U-Report – innovative youth project’s poll results of the for the 3rd quarter of 2018: smoking practices among young people, awareness of the vapes’ harm, advertising of cigarettes; the choice of a family doctor, the reasons for young people to address family doctors; the involvement of girls in football, the types of sports for “men” and “women” from the youth viewpoint; knowledge of English, motivation for studying foreign language among young people; young people’s participation in tent camps.

Keywords: innovative poll methods, U-Report, smoking, family doctors, sport for women, English, tent camps.

Громадська організація “Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка” спільно з Представництвом Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні реалізовує глобальний молодіжний проект U-Report (“Ю-Репорт”)¹.

Проект U-Report – інтерактивний інструмент для проведення щотижневих актуальних опитувань серед підлітків і молоді через СМС-повідомлення, Facebook Messenger, Twitter та Telegram. Результати опитувань використовуються в діяльності урядових установ, громадських об’єднань і міжнародних організацій.

¹ Приєднатися до U-Report можна за допомогою безкоштовного СМС зі словом “СТАРТ” на номер 4224. Інформацію про проект і результати досліджень можна знайти за посиланнями: www.facebook.com/ureportukraine та www.ukraine.ureport.in

Сьогодні U-Report реалізується у 50 країнах світу та налічує понад 5 млн учасників.

В Україні кількість U-репортерів становить більше ніж 67 000 і постійно зростає. За 2 роки існування проекту команда U-Report запустила близько 130 опитувань на актуальні теми для молоді та провела більше ніж 200 презентацій і тренінгів по всій Україні.

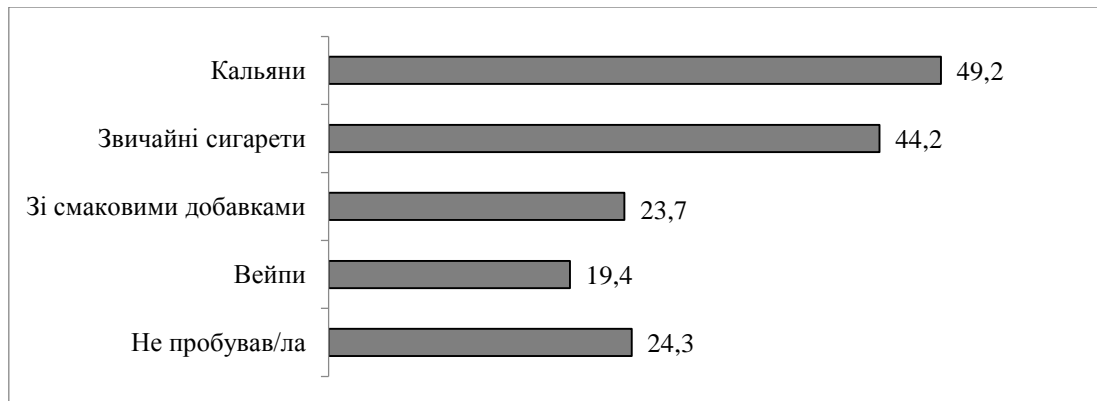
U-Report – простий спосіб молодих людей донести свою думку до осіб, які ухвалюють рішення.

У цій публікації знайомимо читачів з новими результатами опитувань U-репортерів.

Опитування “Куріння”. Дане опитування проводилося 5–7 вересня 2018 р. спільно з ГО “Центр громадянського представництва “Життя”. У ньому взяли участь 13 810 U-репортерів віком 14–34 роки. Результати даного опитування будуть використані для впровадження комунікаційної кампанії серед дітей і молоді щодо попередження початку куріння, адвокації прийняття законопроектів щодо заборони реклами сигарет.

Кожен п’ятий U-репортер (20,4%) курить. Починали курити переважно звичайні сигарети – 69,1%, сигарети зі смаковими добавками – 22,6%, кальян – 7,5%, вейпи – 2%.

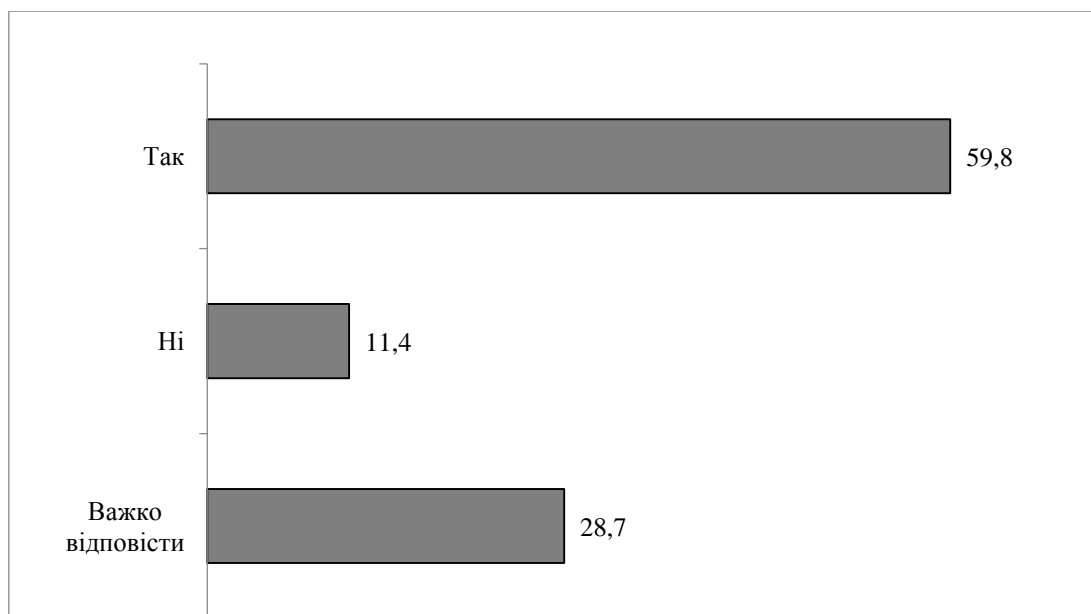
Серед тих, хто нині не курить, близько половини пробували курити кальяни – 49,2%, звичайні сигарети – 44,2%, сигарети зі смаковими добавками – 23,7%, вейпи – 19,4%, не пробували – 24,3% (рис. 1).

**Рис. 1. Розподіл відповідей на запитання:
“Що пробували курити із зазначеного?”, N= 10 678, %**

Переважна частка U-репортерів бачили рекламу сигарет – 60,4%. Серед них спостерігали її в кіосках – 56,8%, супермаркетах (біля каси) – 48,9%, Інтернеті – 25,5%, інше – 7%.

Більшість опитаних вважає, що куріння вейпу є шкідливим для здоров’я – 59,8%, нешкідливе – 11,4%, не знають – 28,7% (рис. 2).

**Рис. 2. Розподіл відповідей на запитання:
“Чи шкодить здоров’ю куріння вейпу?”, N=10 220, %**

Отже, 20,4% U-репортерів курять, серед тих, які нині не курять, 49,2% пробували кальян, 60,4% бачили рекламу сигарет, серед них 56,8% спостерігали її в кіосках, 48,9% – у супермаркетах.

Опитування “Сімейні лікарі”. Дане опитування проводилося 10–15 вересня 2018 р. спільно з відділом здоров’я UNICEF. У ньому взяли участь 12 286 U-репортерів віком 14–34 роки. Результати опитування були презентовані на міжвідомчій робочій групі Міністерства охорони здоров’я України з питань здоров’я підлітків.

Майже половина U-репортерів (43,8%) обрали свого сімейного лікаря, не обрали – 45,7%, не знають, що потрібно обирати – 10,5%.

Серед підлітків віком 14–17 років відсоток тих, хто вже обрав сімейного лікаря, значно вищий, ніж серед інших вікових категорій: 14–17 років – 50,5%, 18–19 років – 43,9%, 20–24 роки – 39,1%, 25–34 роки – 41,9%.

Серед жінок частіше, ніж серед чоловіків, відповідали, що обрали сімейного лікаря – 44,8% vs 39,5%.

Більшість опитаних U-репортерів відповіли, що найзручнішою формою консультації у сімейного лікаря для них є очна форма (візит до лікаря) – 71,6%, соціальні мережі та інші месенджери – 26,6%, за телефоном – 24,3%.

Близько чверті опитаних U-репортерів звернуться до сімейного лікаря для профілактики – 26,6%. Серед них робитимуть це переважно щодо питань здорового способу життя – 39,5%, харчування – 33,5%, психічного здоров’я – 26,8%, сексуального здоров’я – 25,7%, ВІЛ/СНІД – 11,2%, шкідливих звичок – 7,4%.

Отже, 43,8% U-репортерів обрали свого сімейного лікаря, звертатимуться до нього для профілактики 26,6% опитаних і переважно щодо здорового способу життя – 39,5%.

Опитування “Спорт для дівчат”. Дане опитування проводилося 28 липня – 13 серпня 2018 р. в партнерстві з UNFPA. У ньому було опитано 12 998 U-репортерів віком 14–34 роки. Результати опитування будуть використані при плануванні кампанії для залучення дівчат до футболу, яку реалізовуватиме Фонд Народонаселення ООН в Україні.

Значна частина U-репортерів пробували грати в дитинстві в футбол: 27,6% (серед чоловіків) vs 44,3% (серед жінок); часто грали в дитинстві – 35,0% vs 25,8%; відповіли, що не грали, оскільки це не «їх» вид спорту – 9,0% vs 20,1%; грають інколи (часто) – 24,7% vs 7,2%; не грали, але дуже хотіли б – 0,5% vs 2,0%, професійно займаються футболом – 3,3% vs 0,6% (рис. 3).

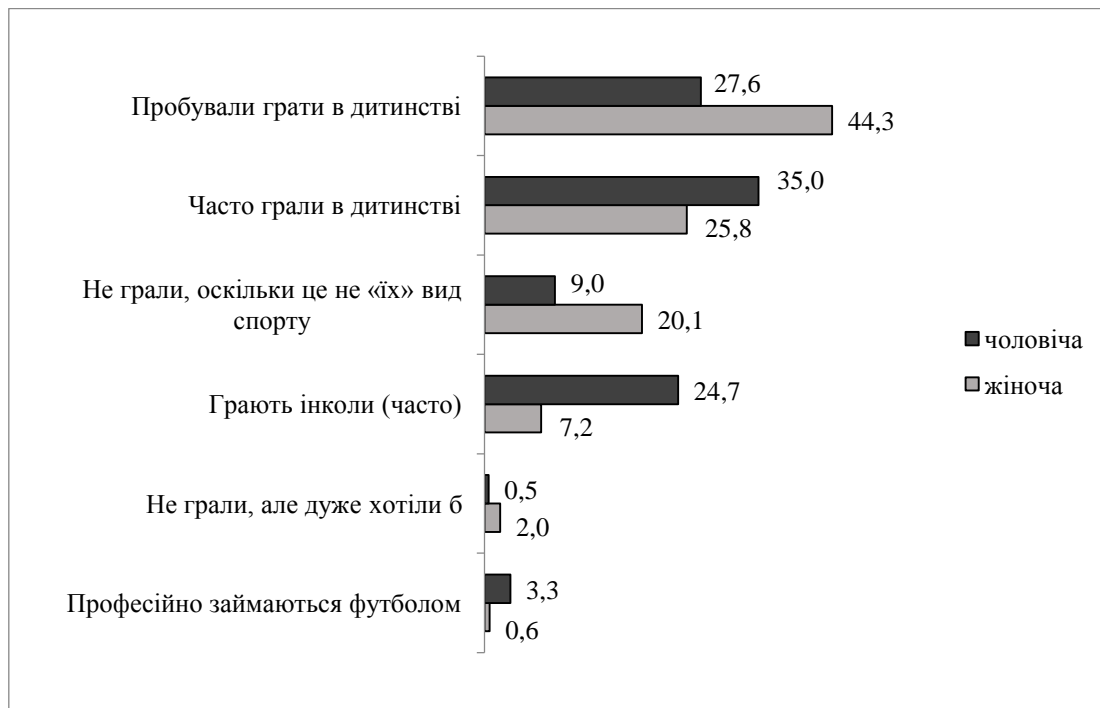
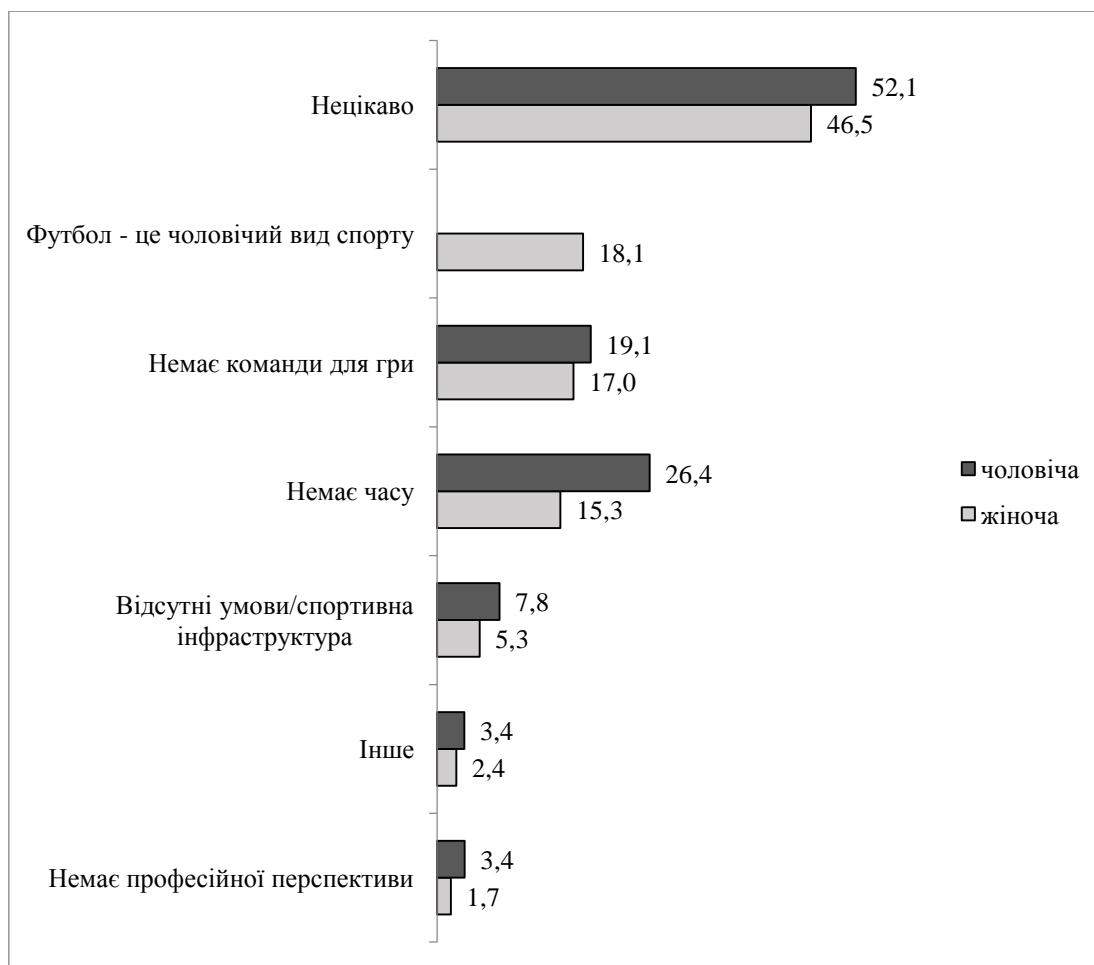

Рис. 3. Розподіл відповідей на запитання: “Чи грали Ви коли-небудь у футбол?”, за статтю, N=12 998, %

Причинами, чому не грають у футбол сьогодні, є такі: нецікаво – 52,1% vs 46,5%, футбол є видом спорту для чоловіків – 18,1% дівчат, немає команди для гри – 19,1% vs 17%, немає часу – 26,4% vs 15,3%, відсутні умови або спортивна інфраструктура – 7,8% vs 5,3%, інше – 3,4% vs 2,4%, немає професійної перспективи – 3,4% vs 1,7% (рис. 4).

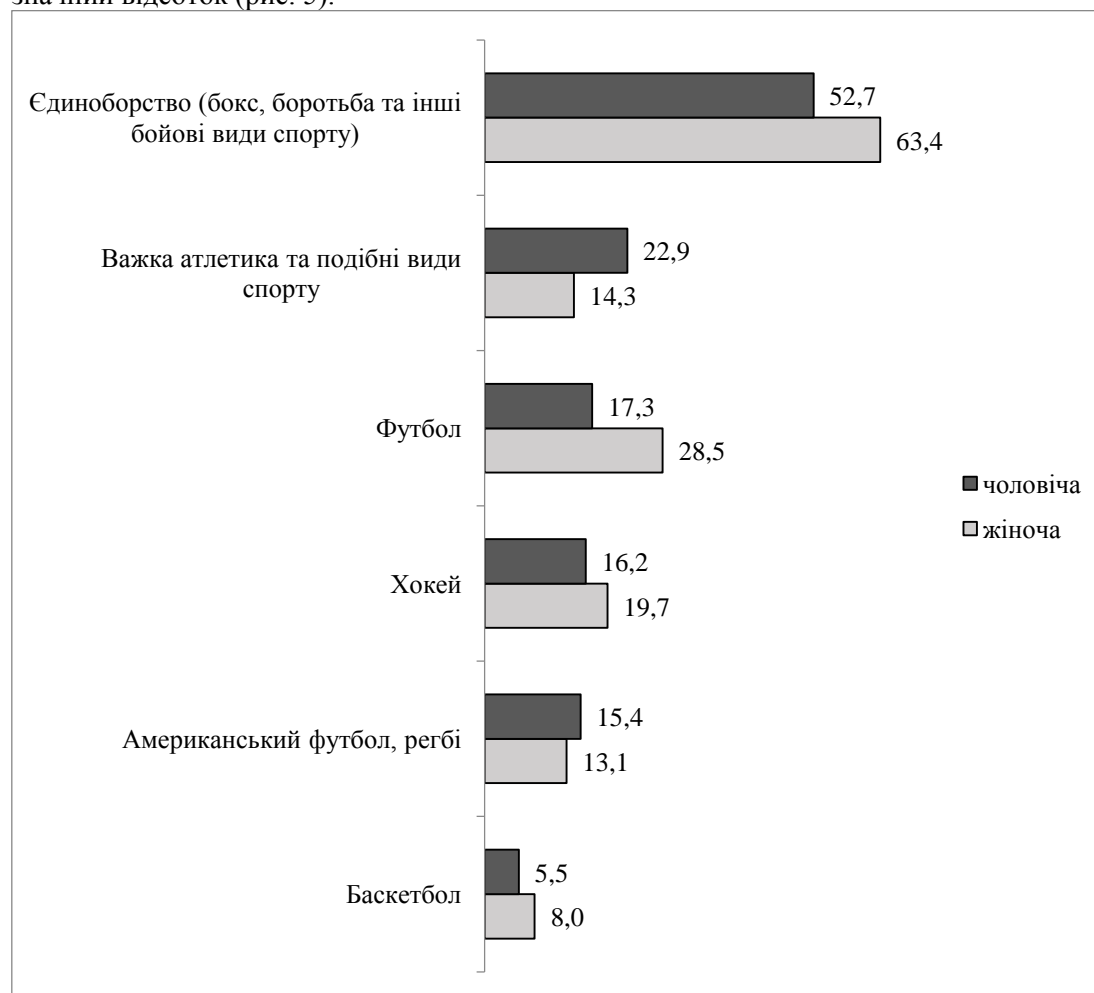
Рис. 4. Розподіл відповідей на запитання: “Чому Ви не граєте у футбол сьогодні?”, за статтю, N=8269, %

Погоджуються з твердженням, що деякі види спорту є виключно для чоловіків – 40,9% (серед чоловіків) vs 42,1% (серед жінок).

Серед U-репортерів м. Київ показник тих, хто погоджується з твердженням, що деякі види спорту існують виключно для чоловіків, є нижчим, ніж в інших регіонах – 35,9%.

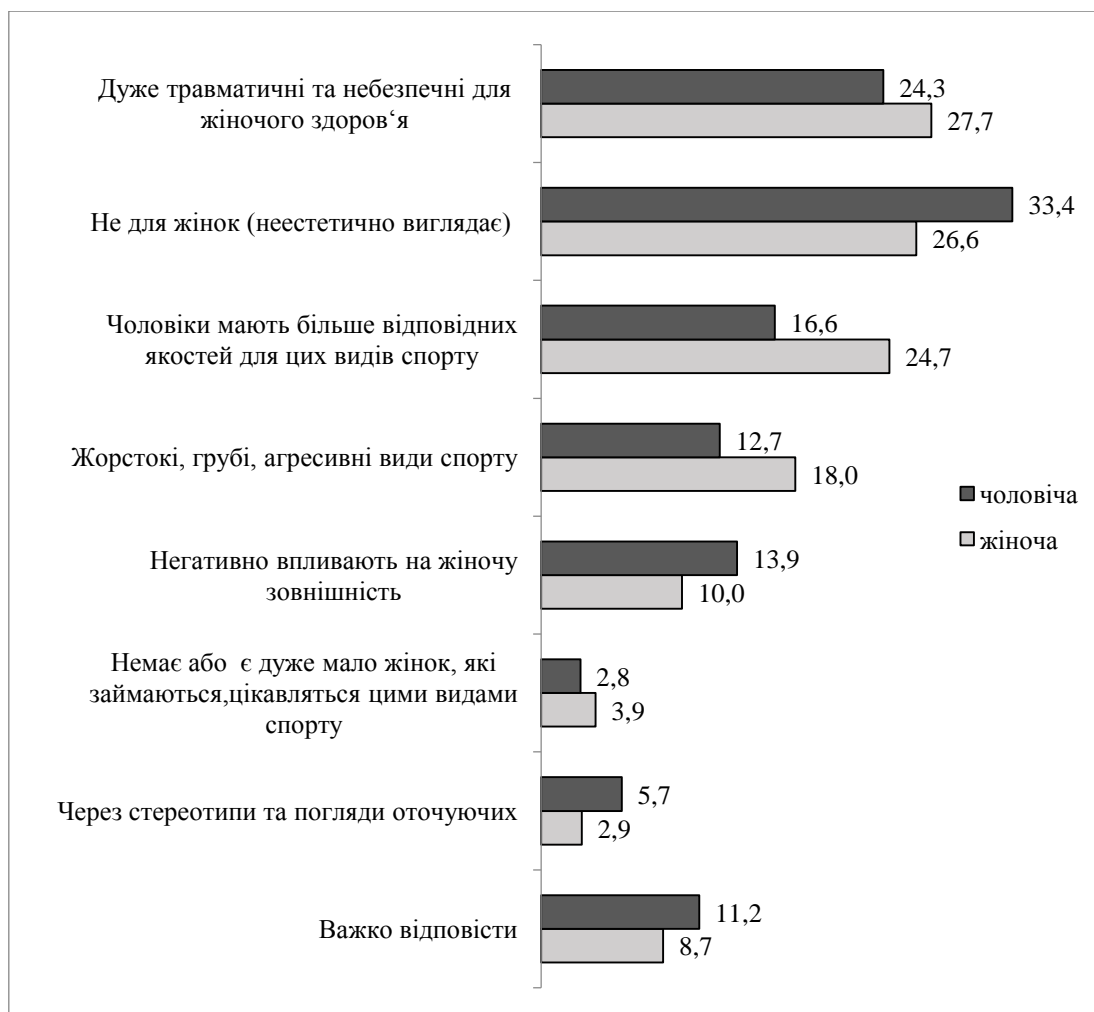
Серед тих, хто погоджується з твердженням, що деякі види спорту є тільки для чоловіків, зазначили такі: єдиноборство (бокс, боротьба та інші бойові види спорту) 52,7% (серед чоловіків) vs 63,4% (серед жінок); важка атлетика та подібні види спорту – 22,9% vs 14,3%; футбол – 17,3% vs 28,5%; хокей – 16,2% vs 19,7%; американський футбол, регбі – 15,4% vs 13,1%; баскетбол – 5,5% vs 8%. Інші види спорту (автопере-

гони, бодибілдінг, армрестлінг, легка атлетика (молот, ядро, спис, диск) набрали незначний відсоток (рис. 5).

Рис. 5. Розподіл відповідей на запитання: “Які види спорту є виключно для чоловіків?”, за статтю, N=4044, %

Близько чверті опитаних U-репортерів вважають зазначені види спорту виключно чоловічими, оскільки вони є дуже травматичними та небезпечними для жіночого здоров’я – 24,3% (серед чоловіків) vs 27,7% (серед жінок); не для жінок (не естетично виглядає) – 33,4% vs 26,6%; чоловіки мають більше відповідних якостей для цих видів спорту – 16,6% vs 24,7%; жорстокі, грубі та агресивні види спорту – 12,7% vs 18%; негативно впливають на жіночу зовнішність – 13,9% vs 10%; немає або є дуже мало жінок, які займаються (цікавляться) цими видами спорту – 2,8% vs 3,9%; через стереотипи та погляди оточуючих – 5,7% vs 2,9%; важко відповісти – 11,2% vs 8,7% (рис. 6).

Рис. 6. Розподіл відповідей на запитання: “Чому Ви вважаєте зазначені види спорту виключно чоловічими?”, за статтю, N=3286, %

U-репортери, які вважають футбол виключно чоловічим видом спорту, зазначали такі причини: чоловіки мають більше відповідних якостей для цього виду спорту – 24,6% vs 33,5%, не для жінок (неестетично виглядає) – 28,2% vs 26,1%, дуже травматичний і небезпечний для жіночого здоров'я – 14,1% vs 18,8%; жорстокий, грубий та агресивний вид спорту – 9,9% vs 12,5%; немає або є дуже мало жінок, які займаються (цікавляться) футболом – 4,9% vs 8,1%; негативно впливає на жіночу зовнішність – 8,5% vs 7,6%; через стереотипи та погляди оточуючих – 8,5% vs 5,9%; важко відповісти – 21,8% vs 10,9% (рис. 7).

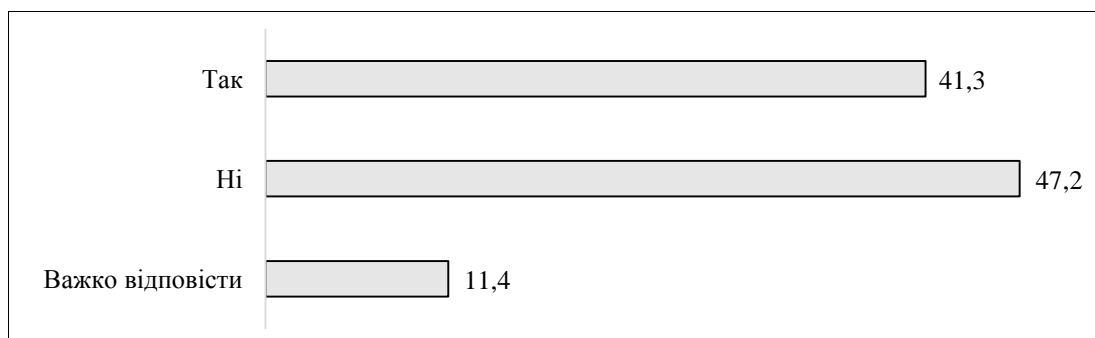
Рис. 7. Розподіл відповідей на запитання: “Чому Ви вважаєте футбол виключно чоловічим видом спорту?”, за статтю, N=820, %

Отже, 44,3% жінок пробували грати в дитинстві в футбол, а 25,8% – часто грали, 17% жінок зараз не грають у футбол, оскільки немає команди для гри, 42,1% жінок погоджуються з твердженням, що деякі види спорту є виключно для чоловіків, 63,4% жінок таким видом спорту вважають єдиноборство (бокс, боротьбу та інші бойові види спорту), футбол – 28,5%.

Опитування “Знання англійської”. Дане опитування проводилося 9–21 липня 2018 р. в партнерстві з Lingva Skills. У ньому було опитано 7804 U-репортери віком 14–34 роки. Результати опитування будуть використані в рамках соціального проекту вивчення іноземних мов Lingva.Skills.

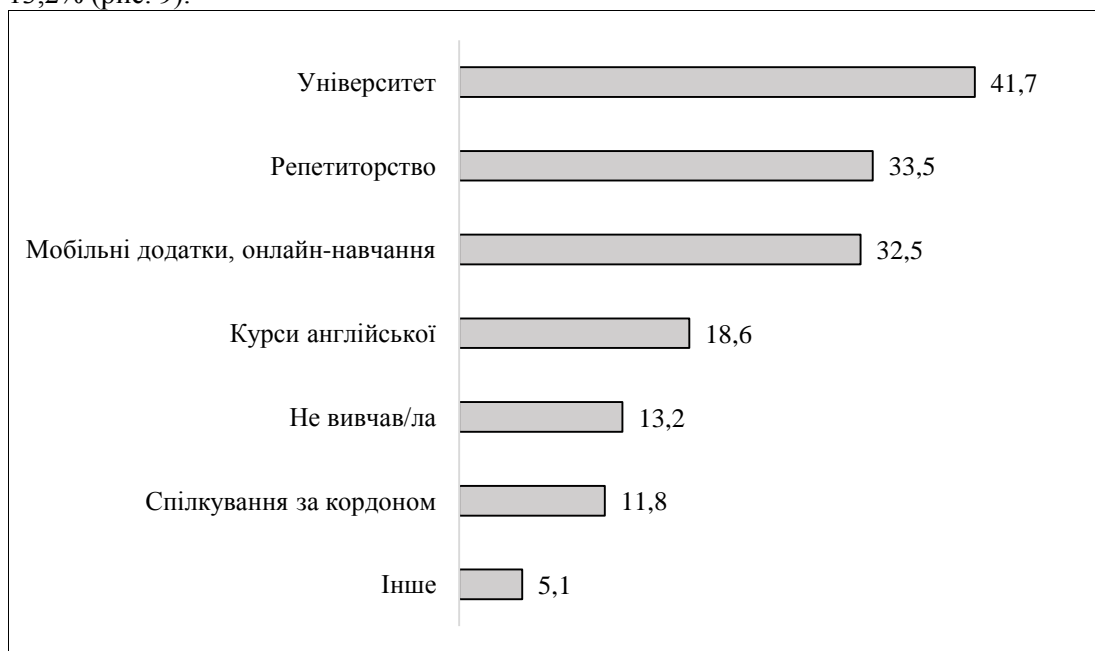
Майже половина U-репортерів відповіли, що не знають англійської мови на рівні, достатньому для спілкування в побуті – 47,2%, знають – 41,3%, важко відповісти – 11,4% (рис. 8).

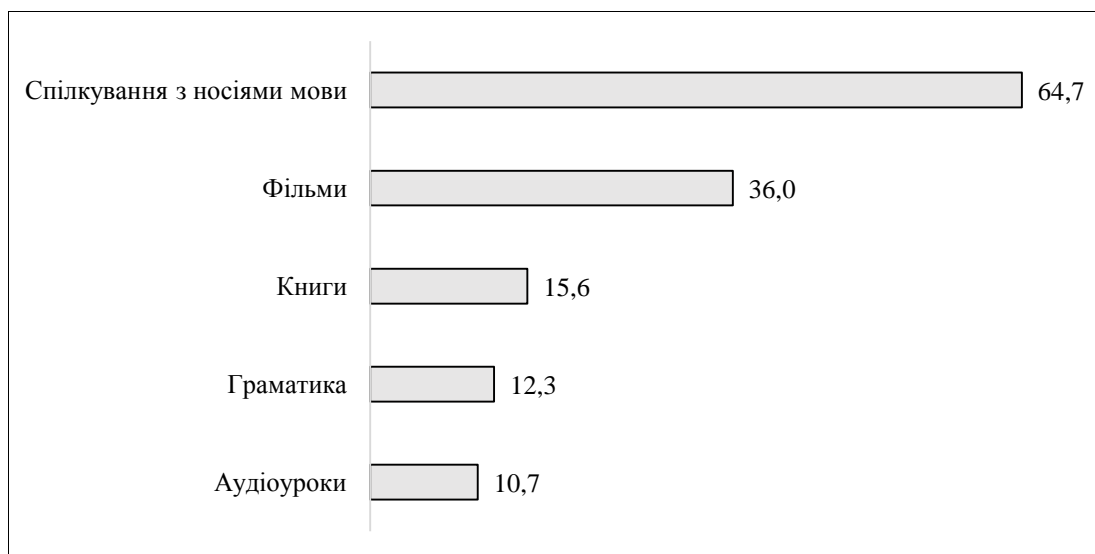
Рис. 8. Розподіл відповідей на запитання: “Чи вважаєте Ви, що знаєте англійську мову на рівні, достатньому для спілкування в побуті?”, N=7804, %

Найчастіше U-репортери, крім школи, вивчали англійську мову в університеті – 41,7%, за допомогою репетитора – 33,5%, мобільних додатків, онлайн-навчання – 32,5%, курсів – 18,6%, спілкувалися за кордоном – 11,8%, інше – 5,1%, не вивчали – 13,2% (рис. 9).

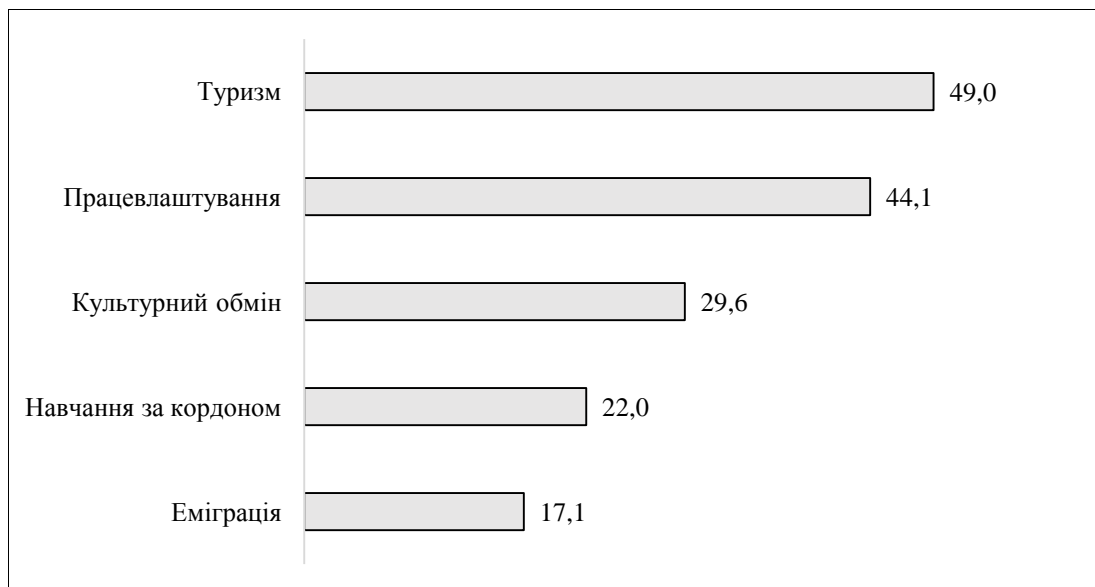
Рис. 9. Розподіл відповідей на запитання: “Де Ви вивчали англійську мову?”, N=7779, %

Майже двом третинам U-репортерів подобається при вивченні іноземної мови спілкуватися з носіями мови – 64,7%, переглядати фільми – 36%, читати книги – 15,6%, граматику – 12,3%, аудіоуроки – 10,7%, інше – 2,8%, важко відповісти – 1,2% (рис. 10).

Рис. 10. Розподіл відповідей на запитання: “Що із зазначеного Вам подобається найбільше, коли вивчаєте іноземну мову?”, N=6953, %

Близько половини U-репортерів відповіли, що покращувати знання іноземної мови їх мотивує туризм – 49%, працевлаштування – 44,1%, культурний обмін – 29,6%, навчання за кордоном – 22%, еміграція – 17,1%, інше – 3,9%, важко відповісти – 0,9% (рис. 11).

Рис. 11. Розподіл відповідей на запитання: “Що Вас мотивує покращувати знання іноземної мови?”, N=6632, %

Понад половину U-репортерів (53,5%) вважають, що в Україні потрібно мати свій тест з визначення рівня англійської мови, так не вважають – 22,5%, важко відповісти – 24%.

Отже, 47,2% U-репортерів відповіли, що не знають англійської мови на рівні, достатньому для спілкування в побуті, 41,7% опитаних, крім школи, вивчали англійську в університеті, 64,7% – подобається при вивченні іноземної мови спілкуватися з носіями мови, 49% респондентів мотивує покращувати знання іноземної мови туризм, 53,5% вважають, що в Україні потрібно мати свій тест з визначення рівня англійської мови.

Опитування “Наметові табори”. Це опитування проводилося 19 червня – 17 липня 2018 р. в партнерстві з Мінмолодьспорту. У ньому було опитано 7924 U-репортерів віком 14–34 роки. Результати опитування будуть використані для вивчення рівня популярності проведення заходів з проживанням у наметах, а також для планування розвитку цих форм роботи та розробки рекомендацій на найближчі роки Департаментом молодіжної політики Міністерства молоді та спорту України.

Абсолютна більшість U-репортерів відповіли, що держава повинна підтримувати літні наметові табори для молоді – 80,8%, не повинна – 7%, важко відповісти – 12,2%.

Показник тих, хто вважає, що держава повинна підтримувати літні наметові табори для молоді, у Києві та на Півночі України є нижчим, ніж в інших регіонах: м. Київ – 76,3%, Північ – 76,7%, Схід – 80,8%, Центр – 82,1%, Захід – 82,1%, Південь – 83,5%.

Серед жінок більше, ніж серед чоловіків, тих, хто вважає, що держава повинна підтримувати літні наметові табори для молоді – 82% vs 77,4%.

Тільки 27,6% U-репортерів брали участь у наметових таборах протягом останніх двох років, не брали – 72,4%.

Серед чоловіків більше, ніж серед жінок, тих, хто брали участь у наметових таборах протягом останніх двох років – 34,2% vs 24,9%.

Хотіли б взяти участь у наметових таборах 83,8% U-репортерів, не хотіли б – 16,1%, важко відповісти – 0,1%.

Чим молодшими є U-репортери, тим частіше вони відповідають, що хотіли б взяти участь у наметових таборах: 14–17 років – 87,7%, 18–19 років – 85,6%, 20–24 роки – 82,0%, 25–34 роки – 75,1%.

Серед тих, які хотіли б взяти участь у наметових таборах, відвідали б їх, як волонтери – 26,2%, учасники – 51%, організатори – 23,1% (рис. 12).

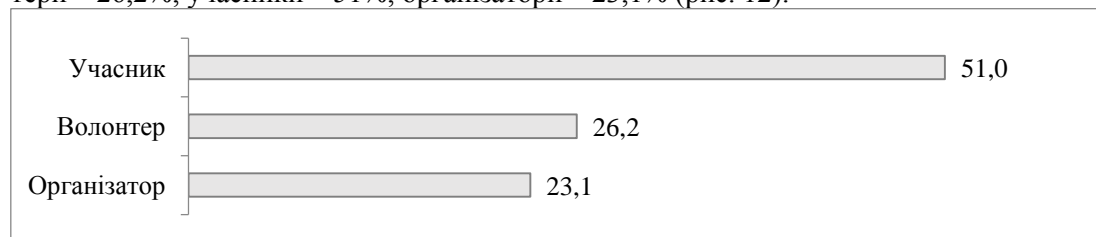
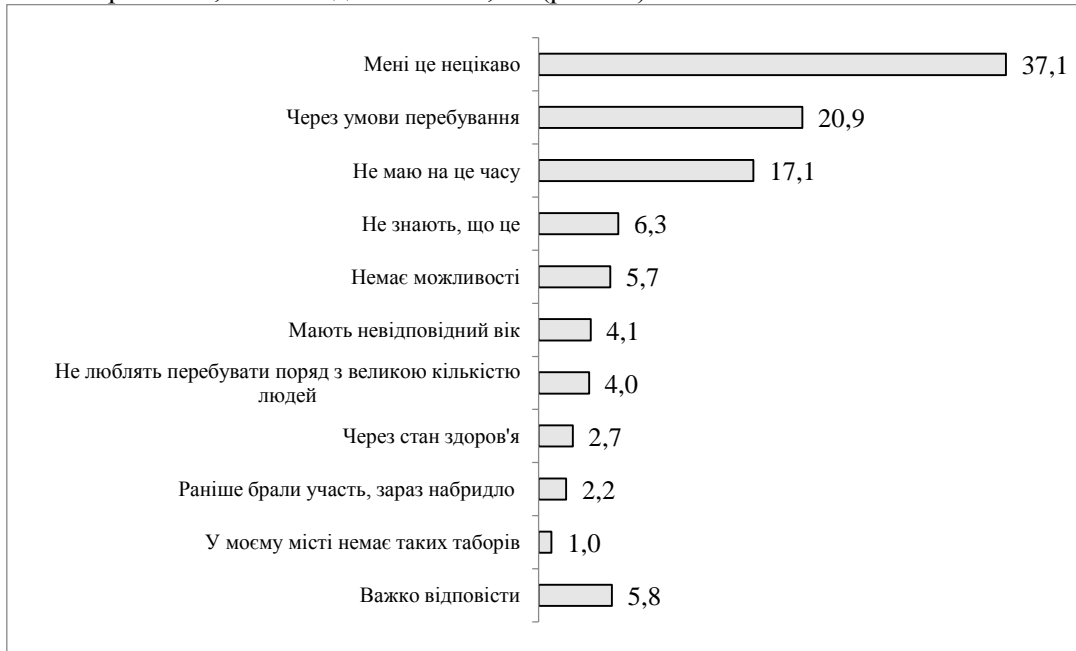

Рис. 12. Розподіл відповідей на запитання: “Ви взяли б участь у наметових таборах як...?”, N=6638, %

Серед тих, які не хочуть брати участі у наметових таборах, більше третини відповіли, що їм це нецікаво – 37,1%, через умови перебування – 20,9%, не мають на це часу – 17,1%, не знають, що це – 6,3%, немає можливості – 5,7%, мають невідповідний вік – 4,1%, не люблять перебувати поряд з великою кількістю людей – 4%, через стан здоров'я – 2,7%, раніше брали участь, зараз набридло – 2,2%, у моєму місті немає таких таборів – 1%, важко відповісти – 5,8% (рис. 13).

Рис. 13. Розподіл відповідей на запитання: “Чому Ви не хочете брати участі у наметових таборах?”, N=774, %

Близько половини U-репортерів відповіли, що наметовий табір для них цікавий тоді, коли є багато активностей – 52%, багато людей і гарна компанія – 21,1%, гарне розташування – 19,7%, зручні умови проживання – 18,1%, тематичним – 12,2%, цікавим і веселим – 8,8%, навчальним – 6,6%, з музикою – 4,2%, без Інтернету та гаджетів – 1,4%, можна оздоровитися – 1,2%.

Отже, 80,8% U-репортерів вважають, що держава повинна підтримувати літні наметові табори для молоді, 27,6% опитаних брали участь у наметових таборах протягом останніх двох років, 83,8% – хотіли б взяти участь у наметових таборах, для 52% репортерів наметовий табір цікавий тоді, коли є багато активностей.

*Отримано 30.08.18 та оновлено 18.09.18
Received on 30.08.18 and updated on 18.09.18*